

**Izba Administracji Skarbowej
w Gdańsku**

2201-IWA.0921.35.2022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

I Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli:

"Realizacja zadań osób kontaktowych ds. wymiany informacji o podatkach bezpośrednich oraz o podatku VAT w UCS"

Jednostka kontrolowana:

Pomorski Urząd Celno - Skarbowy
ul. Północna 9A
81-029 Gdynia

Kierownik jednostki kontrolowanej:

- nadinsp. Maciej Siniarski
Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni, (zwany dalej Naczelnikiem lub NUCS), pełni funkcję od 06.04.2021;
- Izabela Pilachowska
Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni, pełniąc tę funkcję w okresie 01.03.2018 – 05.04.2021)

Kontrolerzy:

- Sylwester Żurawski – główny ekspert skarbowy– koordynator kontroli
- Weronika Prabucka – młodszy kontroler skarbowy

działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej nr 2201-IWA.0921.35.2022 z 28.12.2022 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

rozpoczęcie czynności kontrolnych - 28.12.2022 r.

zakończenie czynności kontrolnych – 17.02.2023 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli:

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej

Wpisano do ewidencji kontroli - poz. 10

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2021 r. do 30.11.2022 r.

Zakres przedmiotowy kontroli:

Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli:

- Terminowość i poprawność sporządzania wniosków o informację i przekazywanie informacji zwrotnych o ich wykorzystaniu;
- Zasady ewidencjonowania wniosków do zagranicznych administracji podatkowych;
- Szkolenia kaskadowe dot. merytorycznej i formalnej poprawności sporządzania wniosków o informację.

I. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna:

Działania kierowanego przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Gdyni w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Uzasadnienie oceny ogólnej:

ocena dotyczy działań Naczelnika zrealizowanych w okresie od 01.01.2021 r. do 30.11.2022 r. w aspekcie:

- terminowości i poprawności sporządzania wniosków o informację i przekazywania informacji zwrotnych o ich wykorzystaniu;
- zasad ewidencjonowania wniosków do zagranicznych administracji podatkowych;
- szkoleń kaskadowych dot. merytorycznej i formalnej poprawności sporządzania wniosków o informację.

Szczegółowe uzasadnienie oceny stanowią poniższe uwagi i oceny częściowe dotyczące kontrolowanych zagadnień.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zagadnienie pierwsze z zakresu badania:

Terminowość i poprawność sporządzania wniosków o informację i przekazywanie informacji zwrotnych o ich wykorzystaniu

Stan prawny:

Regulacje zewnętrzne:

1. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 813);
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1540);
3. Ustawa o podatku od towarów i usług, t. j. z 7 kwietnia 2022 (Dz. U. z 2022 r. poz. 931);
4. Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r., w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 268 z dnia 12 października 2010 r.);
5. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, tj. z 8 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 162);
6. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 79/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L 29 z dnia 1 lutego 2012 r., str.13),
7. umowy/konwencje o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska,
8. Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 141, poz. 913) wraz z Protokołem zmieniającym Konwencję z dnia 27 maja 2010 r. (Dz.U. 2011 nr 180 poz. 1071),

9. Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. z 2020 r. poz. 343 i 1106),
10. Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 064 z 11.3.2011, s. 1),
11. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012,
12. umowy o wymianie informacji podatkowych (TIEA), których stroną jest Polska,
13. dwustronne porozumienia robocze o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych zawarte przez Polskę,

Regulacje wewnętrzne:

1. Zarządzenia Szefa Krajowej administracji Skarbowej w sprawie wyznaczenia jednostek odpowiedzialnych za nadzór i wymianę informacji o VAT oraz sposobu realizacji wymiany informacji o VAT;
2. Instrukcja z 16 lutego 2021 r. w sprawie wymiany informacji o VAT;
3. Instrukcja z marca 2021 r. – Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich,
4. Instrukcja I-095/2 Wymiana Informacji o podatkach bezpośrednich na wniosek z krajami UE oraz krajami trzecimi, stanowiąca załącznik do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2021 r.
5. Profil osoby kontaktowej ds. wymiany informacji o podatkach bezpośrednich (opracowanie Biura Wymiany Informacji Podatkowych oraz Departament Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów (2010).
6. Regulaminy organizacyjne Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Gdyni, obowiązujące w kontrolowanym okresie.

Opis stanu faktycznego:

W oparciu o obowiązujące ówczesnie Regulaminy organizacyjne Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni oraz wyjaśnienia NPUCS z 16.01.2023 r. nr 328000-CWW.0921.1.2023.5 kontrolerzy ustalili, że realizacja zadań w zakresie nadzoru służbowego nad obszarem objętym kontrolą sprawowali:

1. nadinsp. Maciej Siniarski – Naczelnik PUCS w Gdyni, od 01.09.2021,
2. Pan Jacek Górecki, Zastępca NUCS - 17.05.2021 – 31.08.2021 r.
3. insp. Tomasz Węgiel – Zastępca NUCS do 16.05.2021 r.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18-23]

Naczelnikowi PUCS w Gdyni podlega bezpośrednio Pion Wsparcia, Analityki i Kontroli Celno – Skarbowej (CNUW).

Nadzór nad sprawami związanymi z szeroko rozumianą wymianą informacji międzynarodowej sprawuje:

1. Pośrednio: Naczelnik Wydziału Analiz, Kontroli Obrotu Towarowego, Prognoz, Sprawozdawczości i Wymiany Informacji Międzynarodowej (CAR) – Pan M. P. (od 01.12.2022)
2. Bezpośrednio: Kierownik Pierwszego Działu Analizy Ryzyka i Wymiany Informacji Międzynarodowej (CAR-1) – Pan M. K. (od 01.09.2021), wcześniej, do 31.08.2021 – Pani D. B.;

Osoby Kontaktowe:

1. VAT: Pani K. A. (starszy ekspert skarbowy), zastępujący - Pan M. K. (kierownik działu)
2. Podatki bezpośrednie: Pani J. T. (starszy ekspert skarbowy), oraz zastępująca - Pani K. A. (starszy ekspert skarbowy).

Do zakresu działania Pierwszego Działu Analizy Ryzyka i Wymiany Informacji Międzynarodowej (CAR-realizującego zadania w obszarze podatków bezpośrednich i pośrednich, z wyłączeniem podatku akcyzowego, należy w szczególności:

1. udział w działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej oraz analizy ryzyka dotyczącej zjawisk występujących w obszarze właściwości KAS;
2. pozyskiwanie, rejestrowanie, przetwarzanie i dystrybucja informacji niezbędnych do zarządzania ryzykiem zewnętrznym;
3. zarządzanie ryzykami lokalnymi;
4. zarządzanie ryzykiem w obrocie międzynarodowym;
5. udział w typowaniu podmiotów do kontroli celno-skarbowej;
6. koordynacja działań z zakresu zarządzania ryzykiem na poziomie Urzędu;
7. prowadzenie spraw dotyczących współpracy Naczelnika Urzędu z Szefem KAS i z Izbą w zakresie działań dotyczących zarządzania ryzykiem;
8. współpraca w zakresie wymiany informacji podatkowych, celnych i finansowych z państwami członkowskimi UE oraz z państwami trzecimi określonych przepisami prawa międzynarodowego;
9. analiza informacji dostępnych w ramach wymiany informacji podatkowych i celnych, w tym w systemach informatycznych wspomagających wymianę informacji.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18-23, Q-asystent]

W kontrolowanym okresie nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18-23]

W Urzędzie nie wprowadzono procedur wewnętrznych dotyczących kontrolowanego obszaru. Naczelnik wyjaśnił, że zasady współpracy międzynarodowej, w podatkach bezpośrednich i pośrednich, są wystarczająco uregulowane w aktach prawa powszechnie obowiązującego i wewnętrznego (zarządzenia i instrukcje szefa KAS).

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18 - 23]

Podstawy prawne wymiany informacji o VAT:

- Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r., w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od

wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 268 z dnia 12 października 2010 r.), zwane dalej „Rozporządzeniem 904/2010).

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 79/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L 29 z dnia 1 lutego 2012 r., str.13), zwane dalej „Rozporządzeniem Komisji nr 79/2012”.
- Zarządzenia Szefa Krajowej administracji Skarbowej w sprawie wyznaczenia jednostek odpowiedzialnych za nadzór i wymianę informacji o VAT oraz sposobu realizacji wymiany informacji o VAT, zwane dalej „Zarządzeniem nr 37 Szefa KAS”.
- Instrukcja z 16 lutego 2021 r. w sprawie wymiany informacji o VAT, zwana dalej „Instrukcją”.

Podstawy prawne wymiany informacji o podatkach bezpośrednich:

1. Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 141, poz. 913) wraz z Protokołem zmieniającym Konwencję z dnia 27 maja 2010 r. (Dz.U. 2011 nr 180 poz. 1071),
2. Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. z 2020 r. poz. 343 i 1106),
3. Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 064 z 11.3.2011, s. 1),
4. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012,
5. umowy o wymianie informacji podatkowych (TIEA), których stroną jest Polska,
6. dwustronne porozumienia robocze o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych zawarte przez Polskę,
7. Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich, marzec 2021 (Departament Organizacji Współpracy Międzynarodowej KAS (zwane dalej Zasadami)
8. Instrukcja I-095/2 Wymiana Informacji o podatkach bezpośrednich na wniosek z krajami UE oraz krajami trzecimi, stanowiąca załącznik do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2021 r.
9. Profil osoby kontaktowej ds. wymiany informacji o podatkach bezpośrednich (opracowanie Biura Wymiany Informacji Podatkowych oraz Departament Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów (2010).

W kontrolowanym okresie PUCS w Gdyni wystosował następujące wnioski:

Podatki bezpośrednie, rok 2021

1. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: brak informacji
- Data wpływu do IAS: 11.03.2021
- Odpowiedź z zagranicy: 28.06.2021
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 27.08.2021
- Monit z IAS o informację zwrotną 30.05.2022
- Informacja zwrotna: 01.06.2022

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 429, 509-510]

2. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: brak informacji
- Data wpływu do IAS w Gdańsku: 26.07.2021
- Data przekazania przez IAS w Gdańsku do IAS w (...): 04.08.2021
- Odpowiedź z zagranicy: 11.10.2021
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 10.12.2021
- Monit z IAS o informację zwrotną: 30.05.2022
- Informacja zwrotna: 1.06.2022.

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 429, 509-510, 513]

3. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: brak informacji
- Data wpływu do IAS: 23.06.2021
- Odesłanie do poprawy: 05.07.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 12.08.2021
- Ponowne odesłanie do poprawy: 17.08.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 19.08.2022
- Monit do (...): 21.03.2022.
- Odpowiedź z zagranicy (częściowa): 13.04.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Wniosek dotyczył (...). Kontekst sprawy – (...)

Powód pierwszego odesłania wniosku do poprawy to brak podania przez wnioskodawcę wątpliwości co do prawdziwości rzeczowej umowy (...). Osoba kontaktowa z IAS zaproponowała również listę pytań do administracji podatkowej tego kraju.

Powodem drugiego odesłania wniosku do poprawy był fakt, że samo podejrzenie, że umowa (...) sporządzona na potrzeby kontroli, jest niewystarczające. Ponadto rozszerzona (w stosunku do pierwszej wersji wniosku) lista pytań do tamtej administracji podatkowej może sugerować

przerzucanie na tę administrację ciężaru prowadzenia sprawy. Może to skutkować odrzuceniem wniosku przez (...) lub odmową realizacji przez tę administrację.

Poprawiony wniosek przekazano do IAS w czasie niewiele przekraczającym miesiąc od dnia odesłania go przez osoby kontaktowe w IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 310-319]

4. Informacja nr: (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 10.08.2021
- Data wpływu do IAS: 11.08.2021
- Odrzucono do uzupełnienia (skomplikowany stan faktyczny): 20.08.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 28.10.2021
- Ponowne odesłanie do poprawy: 02.11.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 13.12.2021
- Ponowne odesłanie do poprawy: 15.12.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 20.12.2021
- Odpowiedź z zagranicy (częściowa): 03.03.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 16.08.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 16.10.2022
- Monit o informację zwrotną – 15.12.2022
- Informacja zwrotna (sprawa w toku) – 16.12.2022

Wniosek dotyczył (...).

Sprawa jest wielowątkowa i bardzo skomplikowana. O jej wadze świadczy to, że do 16.12.2022 r. nie została ostatecznie zamknięta. Redagowanie wniosku trwało od 11.08 – 20.12.2021. Był trzykrotnie zwracany do poprawy.

Generalnie uwagi osób kontaktowych z IAS dotyczyły:

- ✓ formułowania wniosku tylko w stosunku do jednego podmiotu w P. i jednego za granicą,
- ✓ formułowania i kolejności zapytań o osoby powiązane z podmiotem (czy takie pytania w ogóle są dopuszczalne),
- ✓ jasności, zrozumiałości i zwięzłości zapytania na formularzu,
- ✓ szczegółowych zasad wypełnienia poszczególnych sekcji wniosku,
- ✓ nie przerzucania odpowiedzialności za postępowanie na stronę administracji podatkowej kraju UE (zadaniem adresata wniosku nie jest analizowanie dokumentów, ale udzielanie odpowiedzi na konkretne pytania i odesłanie wnioskowanych dokumentów),
- ✓ błędów w tytule wiadomości e-mail, przy przesyłaniu formularza. Format powinien zawierać (rodzaj formularza, IAS, kod jednostki z której pochodzi formularz, kod państwa do którego jest kierowany, zawartość formularza,, w przypadku przesyłania odpowiedzi na wniosek, monitu lub informacji zwrotnej – krajowy nr referencyjny, w przypadku przesyłania informacji zwrotnej – adnotacja – informacja zwrotna zagraniczna lub informacja zwrotna krajowa (przykład: W-formR/BWiP-A-R-1, IAS w (...), 0802, (...) – wniosek).

Przedmiotowy wniosek został poprawiony i przekazany do IAS w czasie wynoszącym:

- po pierwszym odrzuceniu – ponad dwa miesiące,
- po drugim odrzuceniu – ponad miesiąc,

- po trzecim odrzuceniu – 5 dni.

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 320-370]

5. Informacja nr (...).

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: brak informacji
- Data wpływu do IAS: 21.07.2021
- Odesłanie do poprawy: 22.07.2021
- Zapytanie o stan wniosku: 23.08.2021
- Odpowiedź: 24.08.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 27.08.2021
- Ponowne odesłanie do poprawy: 30.08.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 31.08.2021
- Odpowiedź z zagranicy: 08.10.2022 (przedłużenie terminu)
- Odpowiedź z zagranicy: 10.10.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 10.12.2022
- Monit o informację zwrotną: 15.12.2022
- Informacja zwrotna (sprawa w toku): 16.12.2022

(...).

Wniosek o informację był poprawiany dwukrotnie.

Uwagi osób kontaktowych z IAS dotyczyły w szczególności:

- ✓ wykazania związku informacji ze stosowaniem i egzekwowaniem prawa podatkowego w P.,
- ✓ uzupełnienia informacji w poszczególnych sekcjach wniosku (np. wniosek o informacje bankowe za dany okres, ale nie zaznaczono pytań, na jakie (...) ma odpowiedzieć),
- ✓ pomyłkowo zaznaczonych sekcji.

Miesiąc po przekazaniu przez osobę kontaktową w IAS wniosku do poprawy, na zapytanie o stan wniosku osoba kontaktowa w UCS poinformowała, że pracownicy kontroli chcą jeszcze przeprowadzić czynności u podatnika.

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 371-389, 509-510]

6. Informacja nr: (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 30.08.2021
- Data wpływu do IAS: 06.09.2021
- Odesłanie do uzupełnienia: 14.09.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 16.09.2021
- Data wpływu ponownie uzupełnionego wniosku: 20.09.2021
- Data wpływu wersji ostatecznej: 21.09.2021
- Odpowiedź z zagranicy: 08.12.2022 (wcześniejsze monity: 08.06.2022, 11.10.2022)

- Termin przekazania informacji zwrotnej: 08.02.2023

Sprawa dotyczy (...).

Uwagi osób kontaktowych w IAS dotyczyły:

- ✓ prawidłowego sformułowania wniosku i pytań (np. czy spółka z UE uzyskuje tylko przychody z dywidend i innych źródeł)
- ✓ wykazania we wniosku, że zostały wyczerpane krajowe źródła informacji,
- ✓ czy urząd wyjaśniał swoje podejrzenia z podatnikiem i czy ustosunkował się on do podejrzeń (zaprzeczył, nie potrafi wyjaśnić etc.).

[Dowód: akta kontroli, str. nr 390-399]

7. Informacja nr : (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 07.12.2021
- Data wpływu do IAS: 08.12.2021
- Odpowiedź z zagranicy: 10.02.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 11.04.2022
- Monit o inf. zwrotną: 30.05.2022
- Informacja zwrotna: 01.06.2022 – sprawa w toku.

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 429]

Podatki bezpośrednie, 2022

1. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 04.02.2022
- Data wpływu do IAS: 15.02.2022
- Odesłanie do poprawy: 16.02.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 02.03.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 11.04.2022 – odp. częściowa, 17.08.2022 – odp. ostateczna
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 18.10.2022
- Data przekazania informacji zwrotnej: brak

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

2. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 04.02.2022
- Data wpływu do IAS: 15.02.2022
- Odesłanie do poprawy: 16.02.2022

- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 02.03.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 14.04.2022 – odp. częściowa, 20.05.2022 – przedłużono termin na odpowiedź
- Monit do (...): 28.10.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

3. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 21.02.2022
- Data wpływu do IAS: 28.02.2022
- Odesłanie do poprawy: 04.03.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 04.03.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 08.04.2022 – odp. częściowa, 24.06.2022 – odp. ostateczna
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 24.08.2022
- Data przekazania informacji zwrotnej: brak

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

4. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 09.02.2022
- Data wpływu do IAS: 28.02.2022
- Odesłanie do poprawy: 04.03.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 08.03.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 12.04.2022 – odp. częściowa, 27.04.2022 – odp. częściowa, 23.06.2022 – przedłużono termin na odpowiedź, 06.09.2022 – odp. ostateczna
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 06.11.2022
- Data przekazania informacji zwrotnej: brak

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

5. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 12.05.2022
- Data wpływu do IAS: 16.05.2022
- Odesłanie do poprawy: 19.05.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 26.05.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 07.09.2022 – przedłużono termin na odpowiedź, 14.10.2022 – odp. ostateczna
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 12.12.2022
- Data przekazania informacji zwrotnej: brak

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

6. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 12.05.2022
- Data wpływu do IAS: 16.05.2022
- Odesłanie do poprawy: 19.05.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 26.05.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 29.07.2022
- Termin przekazania informacji zwrotnej: 29.09.2022
- Data przekazania informacji zwrotnej: brak

Nie udzielono informacji zwrotnej w terminie wyznaczonym przez IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

7. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 16.05.2022
- Data wpływu do IAS: 16.05.2022
- Odesłanie do poprawy: 18.05.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 16.08.2022
- Ponowne odesłanie do poprawy: 17.08.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 01.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 19.10.2022 – przedłużono termin na odpowiedź
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

(...)

Powodem pierwszego odesłania wniosku do poprawy było użycie niewłaściwego formularza, na którym sporządzono wniosek o informację (użycie formularza przeznaczonego do wymiany z krajami UE).

Powody ponownego odesłania wniosku do poprawy dotyczyły:

- ✓ konieczności rozwinięcia opisu – wskazania do czego posłuży pozyskana z zagranicznej administracji podatkowej informacja,
- ✓ udzielenia upoważnienia do skontaktowania się z podatnikiem lub uzasadnienia odmowy do udzielenia takiego upoważnienia (zgodnie z sugestią władz Konfederacji S. o zawieraniu powyższych informacji we wniosku o informację),
- ✓ dokonania zmian w wypełnionych polach formularza (przeniesienie tekstu).

Od momentu przekazania wniosku do poprawy w związku z użyciem błędnego formularza do dnia ponownego przekazania wniosku do IAS upłynęły prawie trzy miesiące.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 400-407, 509-510, 512]

8. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 16.05.2022
- Data wpływu do IAS: 16.05.2022

- Odesłanie do poprawy: 18.05.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 16.08.2022
- Ponowne odesłanie do poprawy: 17.08.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 01.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: brak
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Wnioskodawca, badając (...).

Powodem pierwszego odesłania wniosku do poprawy było użycie niewłaściwego formularza, na którym sporządzono wniosek o informację (użycie formularza przeznaczonego do wymiany z krajami UE).

Powody ponownego odesłania wniosku do poprawy dotyczyły:

- ✓ konieczności rozwinęcia opisu – wskazania do czego posłuży pozyskana z zagranicznej administracji podatkowej informacja,
- ✓ udzielenia upoważnienia do skontaktowania się z podatnikiem lub uzasadnienia odmowy do udzielenia takiego upoważnienia (zgodnie z sugestią władz Konfederacji S. o zawieraniu powyższych informacji we wniosku o informację),
- ✓ dokonania zmian w wypełnionych polach formularza (przeniesienie tekstu).

Od momentu przekazania wniosku do poprawy w związku z użyciem błędnego formularza do dnia ponownego przekazania wniosku do IAS upłynęły prawie trzy miesiące.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 408-415, 509-510, 512]

9. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 16.08.2022
- Data wpływu do IAS: 16.08.2022
- Odesłanie do poprawy: 17.08.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 05.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 19.10.2022 – przedłużono termin na odpowiedź
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428, 509-511]

10. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 02.09.2022
- Data wpływu do IAS: 05.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: 19.10.2022 – przedłużono termin na odpowiedź
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

11. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 13.09.2022
- Data wpływu do IAS: 15.09.2022

- Odesłanie do poprawy: 26.09.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 27.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: brak
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

12. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 16.09.2022
- Data wpływu do IAS: 19.09.2022
- Odesłanie do poprawy: 26.09.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 27.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: brak
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

13. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 16.09.2022
- Data wpływu do IAS: 19.09.2022
- Odesłanie do poprawy: 26.09.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 27.09.2022
- Odpowiedź z zagranicy: brak
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

14. Informacja nr (...)

- Data wpływu do osób kontaktowych w PUCS: 28.10.2022
- Data wpływu do IAS: 03.11.2022
- Odesłanie do poprawy: 08.11.2022
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 22.11.2022
- Odpowiedź z zagranicy: brak
- Termin przekazania informacji zwrotnej: nie określono

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-428]

Wnioski w zakresie podatku od towarów i usług

Informacja nr (...)

- Data wpływu do IAS: 26.07.2021
- Odesłanie do poprawy: 28.07.2021
- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 02.09.2021
- Ponowne odesłanie do poprawy: 10.09.2021

- Data wpływu uzupełnionego wniosku: 29.09.2021
- Odpowiedź częściowa z zagranicy: 27.06.2022
- Wniosek wycofano w dniu 10.10.2022

Pierwsze przekazanie poprawionego wniosku do IAS trwało ponad miesiąc, natomiast drugie – prawie trzy tygodnie.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 430-431]

W okresie 2021-2022 Naczelnik przekazał dodatkowo 4 wnioski do IAS w W., z czego jeden z nich został zwrócony do poprawy.

Brak uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 430-431]

W 12 przypadkach (spośród wszystkich wniosków) informacje były kierowane do poprawy jednokrotnie. Ich poprawa następowała w większości przypadków w ciągu tygodnia. Maksymalny czas ich powtórnego przekazania do IAS wyniósł dwa tygodnie i pięć dni.

Kontrolujący nie wnoszą uwag.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 427-429]

W przypadku czterech wniosków o informację, kontrolującym nie jest znany termin otrzymania wniosku przez osoby kontaktowe w PUCS. W udzielonej odpowiedzi Naczelnik PUCS powołuje się na problemy techniczne występujące podczas przesyłania wniosku oraz na przekazanie wniosku do IAS w P. za pośrednictwem IAS w Gdańsku. W związku z powyższym kontrolujący nie są w stanie ustalić czasu, który upłynął pomiędzy otrzymaniem wniosku przez osoby kontaktowe w PUCS a przekazaniem ich do IAS.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 509-510]

Kontrolujący zauważyli znaczny spadek wniosków o informacje w zakresie VAT – lata 2022 i 2021 w stosunku do 2019 i 2022. Nie uzasadnia tego ilość kontroli przeprowadzonych w PUCS w tych latach, co obrazuje poniższa tabela.

(...)

Na podstawie systemu KARTA-2.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 300]

Zarządzenie nr 37 Szefa KAS obliguje osoby kontaktowe (VAT) do dbałości o poprawność merytoryczną i formalną wniosków, analizy zasadności ich sporządzania oraz badania potencjalnych korzyści dla KAS. (§ 7 ust. 1 pkt 1 i 2).

Do podstawowych zadań osób kontaktowych w zakresie podatków bezpośrednich należy dbałość o poprawność merytoryczną i formalną wniosków, analiza zasadności ich sporządzania i badanie potencjalnych korzyści dla KAS (Zasady, 4.2. 1 i 2).

Korzystając z narzędzia wymiany informacji o podatkach bezpośrednich należy pamiętać, że winno odbywać się to zgodnie z ustalonymi regułami zawartymi w przepisach (podstawy prawne wymiany informacji o podatkach bezpośrednich). W szczególności są to zasady:

- ✓ wyczerpania drogi administracyjnej: państwo wnioskujące musi najpierw wykorzystać wszystkie krajowe środki w celu uzyskania niezbędnych informacji przed wysłaniem wniosku do innego państwa. Ich wyczerpanie wraz z negatywnym efektem podejmowania działań stanowią kluczową przesłankę do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie informacji,
- ✓ wymiany informacji – wymiana winna być realizowana w możliwie najszerszym zakresie, ale nie można gromadzić informacji dla wstępnych analiz bez wskazania celu i okoliczności ich wykorzystania,
- ✓ przewidywalnego związku – wnioskująca strona powinna dostarczyć informacji w celu wykazania przewidywalnego związku żądanych informacji z wnioskiem.

Wymiana informacji o VAT odbywa się przy wykorzystaniu standardowych formularzy opracowanych przez Stały Komitet Współpracy Administracyjnej (SCAC), przeznaczonych m. in. realizacji wniosku o informację.

Do realizacji wymiany informacji w podatkach bezpośrednich służy Centralna Aplikacja (eFCA) opracowana przez Komisję Europejską i państwa członkowskie UE (...). Do realizacji wymiany na wniosek i spontanicznej z państwami spoza UE służą również ustandaryzowane formularze (...):

Formularze przesyłane są do osób kontaktowych za pomocą poczty elektronicznej (e-mail). Wszystkie osoby zaangażowane w wymianę informacji powinny mieć ustawione automatyczne potwierdzenie wysłania i odbioru wiadomości.

2021

Na 7 skierowanych wniosków dotyczących podatków bezpośrednich, 4 wymagało poprawy:

3 dwukrotnie

1 trzykrotnie.

2022

Na 14 skierowanych wniosków dotyczących podatków bezpośrednich, 13 wymagało poprawy:

11 – jednokrotnie

2 – dwukrotnie.

VAT

Na 4 wnioski (skierowane do IAS w W.) 1 odesłano do poprawy. W okresie 2021-2022 PUCS w Gdyni przekazał do IAS w Gdańsku 1 wniosek, który dwukrotnie odesłano do poprawy.

Naczelnik wyjaśnia, że odesłanie wniosku do poprawy nie jest jednoznaczne z faktem, że został on całkowicie źle przygotowany przez osoby kontaktowe z PUCS. Zgłaszane uwagi od osób kontaktowych z IAS mogły dotyczyć jedynie niewielkich zmian we wniosku. Przygotowanie wniosków jest równoznaczne z przygotowaniem dokumentów i przedstawianiem ich do aprobaty (bądź nie) przez przełożonych. Jest to zjawisko normalne, a proces zwracania dokumentu do poprawy nie musi być postrzegane jako zjawisko negatywne. Naczelnik przekazał pierwotne wersje wniosków, sporządzonych przez pracowników komórek kontroli/postępowań podatkowych.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18 – 23, 427 – 430
438 - 441]

Naczelnik przesłał dokumenty, potwierdzające wymianę korespondencji pomiędzy pracownikami komórek kontroli a osobą kontaktową w sprawach wniosków o informację (lp. 1/2022 i 4/2022). Wynika z tego, że osoba kontaktowa zwracała uwagę na błędy w kierowanych wnioskach, sugerując konkretne poprawki, w ich poszczególnych sekcjach. Np. w sekcji (...) "dotyczy zatrudnienia X w spółce z kraju UE, czyli powinno być ujęte w sekcji C2".

Kontrolujący zadali pytanie: "Czy osoby kontaktowe w PUCS przy każdym wniosku wносиły uwagi. Jak je przekazywano?". Naczelnik wyjaśnił, że uwagi osób kontaktowych w tym zakresie są przekazywane pracownikom telefonicznie lub mailem. Z uwagi na upływ czasu nie jest w stanie udzielić informacji, czy wnoszono uwagi w zakresie każdego wniosku.

[Dowód: akta kontroli nr:421 – 425]

Informacje zwrotne

Ogólna zasada z art. 21 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami stanowi, że organ, który otrzymał informację, przesyła informację zwrotną nt. wykorzystania otrzymanego materiału, jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego zwrócił się o taką informację.

W przypadku gdy właściwy organ przekazuje informacje na wniosek lub z urzędu, może on zwrócić się do właściwego organu, który otrzymał informacje, o przysłanie informacji zwrotnych na temat otrzymanego materiału (art. 14 ust. 1 dyrektywy Rady 2011/16/UE). Informacje zwrotne przekazywane są zawsze na wniosek. Oznacza to, że z wnioskiem o przekazanie informacji zwrotnych musi się zwrócić organ, który udostępnił informacje podatkowe w ramach wymiany. W przypadku zatem, gdy organ, który przekazał informacje, zwraca się o przesłanie informacji do organu, który otrzymał informacje, ten ostatni jest zobowiązany przysłać mu takie informacje zwrotne najszybciej, jak to możliwe, i nie później niż w ciągu trzech miesięcy od chwili, **w której znany jest sposób wykorzystania informacji, których dotyczy wniosek**

Zgodnie z Zasadami realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich (pkt. 15), od 1 stycznia 2020 r. obowiązkowe jest przekazywanie do BWIP informacji zwrotnych nt. wykorzystania otrzymanych informacji podatkowych w każdej sprawie, bez względu na to czy zagraniczna administracja podatkowa zwróciła się z prośbą o przekazanie informacji zwrotnej, czy nie. Wynika on z praktyki międzynarodowej zalecanej przez OECD.

Jednym z zadań osób kontaktowych w zakresie podatków bezpośrednich, na podstawie w/w zasad jest gromadzenie i przysyłanie do osoby kontaktowej w IAS informacji zwrotnej na temat wykorzystania otrzymanych danych na podstawie wniosków o udzielenie informacji – w każdej sprawie, przy zachowaniu terminu na przekazanie informacji zwrotnej.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej, w celu zapewnienia efektywnej wymiany informacji o podatkach bezpośrednich z krajami UE oraz spoza tej organizacji (tzw. „kraje trzecie”) wprowadził Instrukcję (...) „Wymiana informacji o podatkach bezpośrednich na wniosek, z krajami UE oraz krajami trzecimi” (załącznik do Zarządzenia nr (...)).

§ 11 ust. 1 i 5 tej instrukcji stanowi, że w przypadku informacji zwrotnej, termin udzielenia informacji do osoby kontaktowej z IAS na temat jej wykorzystania nie może być dłuższy niż 60 dni od daty otrzymania wniosku przez osobę kontaktową w PUCS.

Kontrolujący wystosowali do Naczelnika pismo z zapytaniem, dlaczego mimo wyznaczonego terminu przez osoby kontaktowe z IAS, nie udziela informacji zwrotnej na temat jej wykorzystania. Odpowiedź brzmi, że do stosowania przepisów prawa wewnętrznego, zawartych w przywołanej wyżej instrukcji o numerze (...), zobowiązane są osoby kontaktowe IAS, a dokładniej pracownicy Referatu Współpracy Międzynarodowej, a nie pracownicy PUCS w Gdyni.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 306-307, 476-478]

Aby wyjaśnić rozbieżności interpretacyjne w/w instrukcji, kontrolujący wystosowali zapytanie do Zastępcy Dyrektora IAS w Gdańsku, odpowiedzialnego za zadania Referatu(...). Pytania brzmiały:

1. Czy (...) obowiązuje wszystkie osoby kontaktowe – US, PUCS i IAS, czy tylko IAS?
2. Czy osoby kontaktowe w US, PUCS zostały w jakikolwiek sposób poinformowane o obowiązku informacji zwrotnej w 60 dniowym terminie? (oprócz potwierdzenia zapoznana się z instrukcją za pomocą aplikacji (...)).
3. Czy informacja zwrotna (po 60 dniach od otrzymania informacji) przekazywana jest do osób kontaktowych w IAS wyłącznie na żądanie?

[Dowód: akta kontroli, str. nr: 504-506]

(...) Zastępca Dyrektora IAS w Gdańsku udzieliła następującej odpowiedzi:

Ad. 1

Zgodnie z § 2 przedmiotowej instrukcji, obowiązuje ona osoby kontaktowe Izby realizujące zadania w zakresie międzynarodowej wymiany informacji o podatkach bezpośrednich.

Ileokroć w instrukcji jest mowa o informacjach zwrotnych – rozumie się przez to informacje na temat wykorzystania w urzędach skarbowych woj. pomorskiego i Pomorskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Gdyni informacji zgromadzonych przez zagraniczną administrację podatkową (ang. Feedback), otrzymanych jako odpowiedź na wniosek lub drogą wymiany spontanicznej (...).

Po dokonaniu analizy treści nadesłanej informacji zagranicznej osoba kontaktowa Izby wyznacza termin na udzielenie informacji na temat jego wykorzystania (...), który przypadku informacji zwrotnej, nie może być dłuższy niż 60 dni od daty otrzymania wniosku przez urząd skarbowy lub PUCS. Zatem instrukcja (...), **nie obowiązuje bezpośrednio osób kontaktowych w UCS, natomiast daje podstawę osobie kontaktowej IAS do wyznaczenia terminu na przekazanie informacji zwrotnej na temat wykorzystania informacji zgromadzonej przez zagraniczną administrację podatkową (Feedback) otrzymanych jako odpowiedź na wniosek.** Termin ten jest wyznaczany w celu prowadzenia skutecznego nadzoru nad realizacją tego zadania. Jest on wyznaczany indywidualnie w każdej sprawie przez osobę kontaktową z IAS, która przekazując odpowiedź na wniosek PUCS, wskazuje datę przekazania informacji zwrotnej.

Ad. 2

Termin do udzielenia informacji zwrotnej wyznaczany jest indywidualnie w każdej sprawie przez osobę kontaktową w IAS, która przekazując odpowiedź na wniosek, wskazuje datę przekazania informacji zwrotnej. Informacja ta jest przekazywana na wspólny adres poczty elektronicznej, dedykowany do korespondencji dotyczącej wymiany informacji w podatkach bezpośrednich. Osoba kontaktowa każdorazowo potwierdza otrzymanie w/w wiadomości. **Dlatego termin przekazania informacji zwrotnej jest jej znany w każdej sprawie.**

Ad. 3

Termin 60 dniowy wynikający z instrukcji, stanowiącej załącznik do zarządzenia DIAS, jest każdorazowo wskazywany w informacji mailowej przekazującej wniosek do osoby kontaktowej PUCS, zatem powinien być respektowany nawet jeżeli nie jest znany sposób wykorzystania informacji pochodzących od zagranicznych administracji podatkowych. W tym przypadku powinna być przekazywana informacja o stanie sprawy.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 514-516]

W kontrolowanym okresie Naczelnik przekazał jedną ostateczną informację zwrotną dotyczącą wniosku (...). Odpowiedź administracji kraju UE była bardzo istotna, została wykorzystana w kontroli podatkowej i postępowaniu podatkowym. Nie został jednak zachowany 3 miesięczny termin, liczony od momentu, w którym znany był sposób wykorzystania informacji, których dotyczył wniosek. Data wykorzystania informacji – 22.12.2021 (data wydania decyzji); informacja zwrotna – 01.06.2022 (71 dni po terminie określonym w art. 21 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami).

[Dowód: akta kontroli, str. nr: 473-475, 514-516]

Pozostałe postępowania są w toku, dlatego nie ma możliwości sporządzenia i wysłania ostatecznej informacji zwrotnej.

[Dowód: akta kontroli, str. nr: 301-302]

Podsumowując sprawę odsyłania informacji zwrotnych:

2021: Osoba kontaktowa z PUCS otrzymała 5 ostatecznych odpowiedzi z zagranicy. Żadna informacja zwrotna nie została przekazana do osoby kontaktowej w IAS w żądanym przez nią terminie. Informacje zwrotne wpłynęły po uprzednich monitach z IAS.

2022: Osoba kontaktowa z PUCS otrzymała 5 odpowiedzi z zagranicy. Żadna informacja zwrotna nie została przekazana do osoby kontaktowej w IAS w żądanym przez nią terminie. Do dnia rozpoczęcia kontroli osoba kontaktowa z IAS nie monitowała o nadesłanie informacji zwrotnych.

Ustalenia

Do zadań osób kontaktowych należało prawidłowe sporządzenie wniosku do zagranicznych administracji podatkowych, uwzględniające kardynalne zasady opisane w aktach prawnych dotyczących tego zagadnienia:

- ✓ wyczerpania drogi administracyjnej: państwo wnioskujące musi najpierw wykorzystać wszystkie krajowe środki w celu uzyskania niezbędnych informacji przed wysłaniem wniosku do innego państwa. Ich wyczerpanie wraz z negatywnym efektem podejmowania działań stanowią kluczową przesłankę do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie informacji,
- ✓ wymiany informacji – wymiana winna być realizowana w możliwie najszerszym zakresie, ale nie można gromadzić informacji dla wstępnych analiz bez wskazania celu i okoliczności ich wykorzystania,
- ✓ przewidywalnego związku – wnioskująca strona powinna dostarczyć informacji w celu wykazania przewidywalnego związku żądanych informacji z wnioskiem.

Oprócz tego wnioski powinny być sporządzane na odpowiednich formularzach (inne dla krajów UE i spoza UE). Formularz należy wypełnić w sposób jasny, zrozumiały i zwięzły, nie używając zwrotów i terminów specjalistycznych, wynikających ze specyfiki polskiego systemu podatkowego. Należy unikać powtórzeń i informacji nieistotnych w kontekście zadanych pytań. Przy sporządzaniu wniosku o informacje należy wypełniać tylko te sekcje, które mają znaczenie dla sprawy. Dotyczy to w szczególności ogólnego opisu tła sprawy i celów podatkowych. Ponadto pytania zawarte we wniosku nie mogą przerzucać na obcą administrację ciężaru prowadzenia sprawy.

Wnioski przesyła się za pomocą poczty elektronicznej. Format tematu wiadomości jest ściśle określony.

Wnioski w zakresie podatków bezpośrednich dotyczyły spraw wielowątkowych, skomplikowanych, z szacowanymi uszczupleniami podatkowymi liczonymi w milionach złotych.

Nie można uznać wyjaśnień Naczelnika, że odesłanie wniosku do poprawy nie jest jednoznaczne z faktem, że został on całkowicie źle przygotowany przez osoby kontaktowe z PUCS. Twierdził, że zgłaszane uwagi od osób kontaktowych z IAS dotyczyły jedynie niewielkich zmian we wniosku. Jego zdaniem, przygotowanie wniosków jest równoznaczne z przygotowaniem dokumentów i przedstawianiem ich do aprobaty (bądź nie) przez przełożonych. Jest to zjawisko normalne, a proces zwracania dokumentu do poprawy nie musi być postrzegane jako zjawisko negatywne.

Kontrolujący twierdzą, że błędy w sporządzaniu wniosków polegały na nieprzestrzeganiu najważniejszych zasad o których mowa wyżej (wyczerpania drogi administracyjnej, wymiany informacji, przewidywalnego związku). Były one powielane w kolejnych wnioskach.

Najważniejsze z nich to:

- ✓ brak prawidłowego uzasadnienia wniosku;
- ✓ zawiły nieczytelny stan faktyczny;
- ✓ częste sprzeczności;
- ✓ powtarzające się pytania w różnych sekcjach formularza;
- ✓ brak wskazania związku wnioskowanych informacji ze stosowaniem prawa podatkowego w Polsce;
- ✓ brak wykorzystania wszystkich dostępnych środków w kraju;
- ✓ powielanie tych samych błędów w kolejnych wnioskach;
- ✓ przewlekłe procedowanie wniosków w urzędzie (do kilku miesięcy).

Poza tym przyczyny odsyłania wniosków do poprawy dotyczyły również spraw technicznych, a w szczególności:

- ✓ zastosowania nieodpowiednich formularzy,
- ✓ wypełniania nieodpowiednich sekcji i pól wniosku,
- ✓ przerzucania odpowiedzialności na zagraniczną administrację w prowadzeniu postępowania,
- ✓ permanentnego niestosowania ustalonego formatu w temacie wiadomości (email).

Po otrzymaniu wniosków od pracowników kontroli (ew. postępowań podatkowych), osoby kontaktowe w PUCS bez zbędnej zwłoki przekazywały je do IAS (maksymalnie w ciągu trzech tygodni). W 4 przypadkach kontrolujący nie mają możliwości ustalenia czasu, który upłynął pomiędzy zgłoszeniem wniosku przez pracowników kontroli/postępowań podatkowych do osoby kontaktowej w PUCS a wysłaniem jego do IAS. Wnioski wpływające do osoby kontaktowej są przekazywane przez pocztę mailową obu komórek (komórki inicjującej wniosek i komórki otrzymującej). Data otrzymania przez osobę kontaktową pierwotnego wniosku wraz z jej korespondencją jest niezbędna do ustalenia prawidłowego wykonywania zadań osoby kontaktowej, czyli prowadzenia weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku zgodnie z zasadami międzynarodowej współpracy administracyjnej, W kontrolowanym okresie Naczelnik PUCS w Gdyni przekazał (do IAS w G. i IAS W.) łącznie 26 wniosków o udzielenie informacji (dot. podatków bezpośrednich i podatku VAT), z czego 19 wniosków wymagało poprawy, co stanowi 73 % wszystkich wniosków, w tym 80 % procent wniosków odesłanych dotyczy wymiany informacji w podatkach bezpośrednich.

Osoba kontaktowa w zakresie podatków bezpośrednich nie udzielała w terminie informacji zwrotnych osobie kontaktowej w IAS, pomimo uprzedniego wyraźnego jego wyznaczenia, na podstawie (...).

Jedna informacja zwrotna została udzielona z uchybieniem 3 – miesięcznego terminu określonego w art. 21 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (71 dni po terminie).

Działalność Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni w zakresie terminowości i poprawności sporządzania wniosków o informację i przekazywanie informacji zwrotnych ocenić negatywnie.

Zagadnienie drugie z zakresu badania:

Zasady ewidencjonowania wniosków do zagranicznych administracji podatkowych

Stan prawny:

Regulacje zewnętrzne:

- Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r., w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 268 z dnia 12 października 2010 r.);
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, tj. z 8 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 162);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 79/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L 29 z dnia 1 lutego 2012 r., str.13),
- umowy/konwencje o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska,
- Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 141, poz. 913) wraz z Protokołem zmieniającym Konwencję z dnia 27 maja 2010 r. (Dz.U. 2011 nr 180 poz. 1071),

- Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. z 2020 r. poz. 343 i 1106),
- Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 064 z 11.3.2011, s. 1),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012,

Regulacje wewnętrzne:

- Zarządzenia Szefa Krajowej administracji Skarbowej w sprawie wyznaczenia jednostek odpowiedzialnych za nadzór i wymianę informacji o VAT oraz sposobu realizacji wymiany informacji o VAT;
- Instrukcja z 16 lutego 2021 r. w sprawie wymiany informacji o VAT;
- Instrukcja z marca 2021 r. – Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich,
- Instrukcja I-095/2 Wymiana Informacji o podatkach bezpośrednich na wniosek z krajami UE oraz krajami trzecimi, stanowiąca załącznik do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 14 czerwca 2021 r.
- Regulaminy organizacyjne Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Gdyni, obowiązujące w kontrolowanym okresie.

Opis stanu faktycznego:

Podatki bezpośrednie – wnioski ewidencjonowane są w tabeli (.xls – MS Office, .xlsx. – Libre Office). VAT – wnioski ewidencjonowane są w tabeli przekazanej przez IAS Gdańsk (pismo nr (...)). Tabela ta została nieznacznie zmodyfikowana przez osobę kontaktową z PUCS w Gdyni. Modyfikacja polega na dodaniu dodatkowych kolumn ułatwiających ewidencjonowanie wniosków przekazywanych m. in. przez komórki kontroli PUCS oraz monitoring ich realizacji. Systemem obsługującym wewnętrzną wymianę informacji była poczta elektroniczna (MS Outlook). Od 1 stycznia 2023 r. wnioski ewidencjonowane są w SZD.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18 – 23, 432, 441]

We wszystkich sprawach badano postępowanie z wnioskiem od momentu jego wpływu do osoby kontaktowej do momentu przekazania gotowego wniosku do IAS. W przypadku czterech wniosków o informację, PUCS nie udzielił odpowiedzi na zapytanie o termin otrzymania wniosku przez osoby kontaktowe w PUCS, powołując się na problemy techniczne występujące podczas przesyłania wniosku oraz na przekazanie wniosku do IAS w P. za pośrednictwem IAS w Gdańsku.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 509-510]

Ustalenia:

Osoby kontaktowe w PUCS ewidencjonują wnioski w arkuszach kalkulacyjnych (.xls) wg ustalonego wzoru. Wnioski wpływają za pomocą poczty elektronicznej, dlatego też bez przeszkód można ustalić datę ich otrzymania przez osoby kontaktowe. W 4 przypadkach kontrolujący nie byli w stanie określić daty wpływu wniosku do osoby kontaktowej. Jak wyjaśnił Naczelnik, z powodów technicznych nie jest możliwe odtworzenie historii tej korespondencji.

Wpływ wniosków do osób kontaktowych z innej komórki tego samego urzędu powinien mieć swoje odzwierciedlenie w rejestrach lub jego historia powinna być możliwa do odtworzenia.

Data otrzymania przez osobę kontaktową pierwotnego wniosku wraz z jej korespondencją jest niezbędna do ustalenia prawidłowego wykonywania zadań osoby kontaktowej, czyli prowadzenia weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku zgodnie z zasadami międzynarodowej współpracy administracyjnej.

Ocena częściowa:

Działalność Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w zakresie zasad ewidencjonowania wniosków do zagranicznych administracji podatkowych należy ocenić **pozytywnie z uchybieniami**.

Zagadnienie trzecie z zakresu badania:

Szkolenia kaskadowe dot. merytorycznej i formalnej poprawności sporządzania wniosków o informację.

Stan prawny:

Regulacje zewnętrzne:

- Ustawa z dnia 16 listopada 2016 o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 813);
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1540);
- Ustawa o podatku od towarów i usług, t. j. z 7 kwietnia 2022 (Dz. U. z 2022 r. poz. 931);
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r., w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 268 z dnia 12 października 2010 r.);
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, tj. z 8 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 162);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 79/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz. U. UE L 29 z dnia 1 lutego 2012 r., str.13),
- umowy/konwencje o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska,
- Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 141, poz. 913) wraz z Protokołem zmieniającym Konwencję z dnia 27 maja 2010 r. (Dz.U. 2011 nr 180 poz. 1071),
- Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. z 2020 r. poz. 343 i 1106),

- Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. L 064 z 11.3.2011, s. 1),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012,
- umowy o wymianie informacji podatkowych (TIEA), których stroną jest Polska,
- dwustronne porozumienia robocze o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych zawarte przez Polskę,

Regulacje wewnętrzne:

- Zarządzenia Szefa Krajowej administracji Skarbowej w sprawie wyznaczenia jednostek odpowiedzialnych za nadzór i wymianę informacji o VAT oraz sposobu realizacji wymiany informacji o VAT;
- Instrukcja z 16 lutego 2021 r. w sprawie wymiany informacji o VAT;
- Instrukcja z marca 2021 r. – Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich.
- Regulaminy organizacyjne Pomorskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Gdyni, obowiązujące w kontrolowanym okresie.

Opis stanu faktycznego:

Instrukcja w sprawie wymiany informacji o VAT definiuje profil osoby kontaktowej w US, UCS oraz IAS. Są to:

- 1) Znajomość ustawy o podatku od towarów i usług w szczególności zagadnień dot. podatku VAT w handlu wewnątrzwspólnotowym,
- 2) Znajomość aktów prawnych regulujących wymianę informacji o VAT,
- 3) Umiejętność obsługi aplikacji VIES,
- 4) Znajomość jednego z języków roboczych UE,
- 5) Umiejętności analityczne,
- 6) Odpowiedzialność,
- 7) Komunikatywność,
- 8) Umiejętność pracy pod presją czasu.

Wszystkie osoby kontaktowe w UCS spełniają te warunki.

[Dowód: akta, kontroli, str. nr 197 - 293]

Zarządzenie Szefa KAS (VAT) w § 6 ust. 3 określa zadania osób kontaktowych w UCS. Punkt 3 tego zarządzenia obliguje osoby kontaktowe do prowadzenia szkoleń dla użytkowników systemu VIES oraz pracowników UCS na temat zakresu informacyjnego systemu VIES i sposobu uzyskania i wykorzystywania informacji z tego systemu **oraz wymiany informacji o VAT**.

Z kolei „Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich”, w części 4.2 – podstawowe zadania osób kontaktowych, obligują te osoby do prowadzenia szkoleń w zakresie wymiany informacji podatkowych.

W kontrolowanym okresie osoby kontaktowe uczestniczyły w następujących szkoleniach.

(...)

[Dowód: akta kontroli, str. nr 197 - 293]

Wszystkie osoby kontaktowe w PUCS pełnią swoje funkcje od wielu lat, tj. jeszcze pracując w (...) i obecnie, w Pomorskim UCS. Brały udział w szkoleniach organizowanych przez Ministerstwo Finansów i (...), których przedmiotem była wymiana wniosków w VAT i podatkach bezpośrednich.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 197-292]

W sprawie tzw. szkoleń kaskadowych Naczelnik stwierdził, że w dniu 16.06.2021 r. zostało przeprowadzone szkolenie dla pracowników komórek CKK PUCS w Gdyni, prowadzących kontrole celno – skarbowe i postępowania podatkowe w zakresie VAT na temat: „Międzynarodowa współpraca administracyjna w zakresie VAT z W. B. (po 01.01.2021 r.)”.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 18 – 23, 37 – 41, 301 - 305]

Ponadto osoby kontaktowe w zakresie współpracy międzynarodowej udzielają na bieżąco indywidualnych wyjaśnień pracownikom urzędu.

Naczelnik stwierdził, że nie wszystkie treści przekazywane przez pracowników IAS na szkoleniach dotyczyły zagadnień istotnych dla komórek kontrolnych PUCS (np. „Terminowość realizacji wniosków o informacje otrzymanych z zagranicy na podstawie przepisów regulujących wymianę informacji podatkowych z państwami członkowskimi UE i państwami spoza UE – miernik 1.1.4.”. Na szkoleniach prowadzonych przez pracowników IAS przekazywane są podobne treści i nie ma potrzeby, aby po każdym takim szkoleniu przeprowadzać szkolenie kaskadowe dla pracowników komórek kontroli. Grupa pracowników przekazująca wnioski w zakresie współpracy międzynarodowej jest stosunkowo stała.

Istotne jest też, wg wyjaśnień Naczelnika, że wszystkie szkolenia zrealizowane przez pracowników IAS w Gdańsku z zakresu wymiany informacji międzynarodowych są umieszczane przez nich na stronie intranetowej, a zatem dostęp do nich jest nieograniczony.

[Dowód: akta kontroli, str. nr 301 - 305]

Na portalu intranetowym IAS w Gdańsku (Baza wiedzy – wymiana międzynarodowa – podatki bezpośrednie – szkolenia warsztaty) dostępne są szkolenia o których mowa wyżej.

(...)

[Dowód: akta kontroli, str. nr 42]

Ustalenia:

Zarządzenie Szefa KAS (VAT) w § 6 ust. 3 określa zadania osób kontaktowych w UCS. Punkt 3 tego zarządzenia obowiązuje osoby kontaktowe do prowadzenia szkoleń dla użytkowników systemu VIES oraz pracowników UCS na temat zakresu informacyjnego systemu VIES i sposobu uzyskania i wykorzystywania informacji z tego systemu **oraz wymiany informacji o VAT.**

Z kolei „Zasady realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich”, w część 4.2 – podstawowe zadania osób kontaktowych, obligują te osoby do prowadzenia szkoleń **w zakresie wymiany informacji podatkowych**.

Osoby kontaktowe z PUCS uczestniczyły w szkoleniach organizowanych przez IAS, w zakresie podatków bezpośrednich – 3 razy i w zakresie podatku VAT – 4 razy.

Na stronie intranetowej IAS dostępne są takie szkolenia. Pracownicy z komórek kontroli i postępowań podatkowych PUCS są, wg Naczelnika, osobami doświadczonymi i biegłymi w sporządzaniu tychże wniosków. Dlatego prowadzenie szkoleń kaskadowych, jego zdaniem, jest zbędne.

Sporządzane wnioski zawierały bardzo dużo technicznych i merytorycznych błędów (np. brak odpowiedniego zapisu w treści maila, nieodpowiednie formularze, nieprzestrzeganie zasad: „jeden podatnik krajowy – jeden zagraniczny”, wyczerpania drogi administracyjnej, przewidywalnego związku – szczegóły w zagadnieniu I przedmiotowej kontroli). Błędy te były powielane, pomimo uwag zawartych w korespondencji mailowej z osobami kontaktowymi w IAS. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest fakt, iż osoby kontaktowe z PUCS nie prowadziły odpowiednich szkoleń dla pracowników kontroli/postępowań podatkowych w zakresie sporządzania wniosków o informacje z zagranicy. Nie prowadziły tychże szkoleń, mimo obowiązku opisanego w ww. Zarządzeniu Szefa KAS (VAT) i Zasad opracowanych przez Departament Organizacji Współpracy Międzynarodowej KAS.

Ocena częściowa:

Działalność Pomorskiego Urzędu Celno – Skarbowego w Gdyni w zakresie organizowania szkoleń kaskadowych dot. merytorycznej i formalnej poprawności sporządzania wniosków o informacje należy ocenić **negatywnie**.

IV. Pozostałe informacje

W kontrolowanym okresie nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych w zakresie realizacji zadań osób kontaktowych ds. wymiany informacji o podatkach bezpośrednich oraz o podatku VAT w UCS.

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca:

1. Wypełniać wnioski zgodnie z Zasadami realizacji wymiany informacji o podatkach bezpośrednich oraz Instrukcją w sprawie wymiany informacji o VAT.
2. Wnioski skierowane do poprawy niezwłocznie poprawiać i przysyłać do osób kontaktowych w IAS.
3. Bezwzględnie stosować się do terminu udzielania informacji zwrotnych w podatkach bezpośrednich, określonego w art. 21 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 241).
4. Niezwłocznie udzielać informacji zwrotnych osobom kontaktowym z IAS, w terminach przez nich określonych.
5. Prowadzić ewidencję wewnątrz jednostki organizacyjnej, umożliwiającej odtworzenie dat wpływu pism wewnętrznych do poszczególnych komórek (m.in. daty wpływu wniosków z komórek inicjujących wniosek o informację międzynarodową).

6. Przeprowadzać szkolenia kaskadowe z zakresu sporządzania wniosków dla pracowników inicjujących wnioski o informacje.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Informacje w powyższym zakresie powinny wskazywać konkretne działania i sposób ich realizacji.

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do kierownika komórki ds. kontroli tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty sporządzenia przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie elektronicznej, przesłane do kierownika jednostki kontrolowanej za pośrednictwem Systemu Zarządzania Dokumentami (SZD).

Gdańsk, 15 marca 2023 r.

Barbara Bętkowska – Cela
Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku
(kwalifikowany podpis elektroniczny)